

महाराष्ट्र शासन वित्त विभाग

निर्णय क्रमांक: सेनिये १००१/२५७/सेवा-४,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक १८ ऑगस्ट २००१.

शासन निर्णय

महाराष्ट्र नागरी सेवा (निवृत्तिवेतन) नियम, १९८२ च्या नियम १२७ (३) च्या तरतूदीनुसार कार्यालय प्रमुखाने नियम १३३ च्या पोट-नियम (५) खाली रोखून ठेवण्यात आलेल्या उपदानाच्या रकमेमधून संबंधित कार्यकारी अभियंत्यांनी कळविलेली थकित येणे रक्कम समायोजित करून असल्यास कोणतीही शिल्लक रक्कम सेवानिवृत्त शासकीय कर्मचार्यास परत करणे आवश्यक आहे. तथापि आता शासनाच्या असे निदर्शनास आणण्यात आले आहे की बऱ्याचशा निवृत्तिवेतन प्रकरणी सेवानिवृत्ती उपदान/ मृत्यु उपदानाचा काही भाग बऱ्याच कालावधीसाठी रोखून ठेवण्यात आलेला आहे आणि म्हणून अशी निवृत्तिवेतन प्रकरणे अद्यापही अंतिमरीत्या निकालात निघालेली नाहीत. बऱ्याचशा प्रकरणी उपदान रोखून ठेवण्यामागचे कारण असे आहे की विभाग/कार्यालय प्रमुखांनी सेवानिवृत्त होणाऱ्या शासकीय कर्मचार्याकडून वसूल करावयाच्या येणे रकमांची पडताळणी करण्यास अवाजवी विलंब केलेला आहे आणि त्याच्या परिणामी सेवानिवृत्त होणाऱ्या कर्मचार्यास बराच त्रास सहन करावा लागत आहे.

२. निवृत्त शासकीय कर्मचार्याला होणारा त्रास कमी करण्याच्या दृष्टीने शासनाने आता असा निर्णय घेतला आहे की वरील नियमानुसार रोखून ठेवण्यात आलेली सेवानिवृत्ती/ मृत्यु उपदानाची रक्कम सेवानिवृत्तीच्या दिनांकापासून एका वर्षाचा कालावधी संपुष्टात येताच, जरी कार्यालय/ विभाग प्रमुखांनी शासकीय कर्मचार्याकडून वसूल करावयाच्या येणे रकमांची पडताळणी केलेली नसली तरी, मुक्त करण्यात यावी. विभाग/कार्यालय प्रमुखांनी ज्या प्रकरणी सेवानिवृत्ती उपदान/मृत्यु उपदान रोखून ठेवण्यात आलेले आहे अशा प्रकरणांचे पुनर्विलोकन करावे आणि अशी निवृत्तिवेतनविषयक प्रकरणे एका वर्षाचा कालावधी संपुष्टात येताच संबंधित महालेखापालांकडे सेवानिवृत्ती उपदान/मृत्यु उपदान मुक्त/प्रदान करण्यासाठी पाठवावीत. शासकीय कर्मचार्याकडून वसूल करावयाच्या येणे रकमांची वेळीच पडताळणी न केली गेल्यामुळे याबाबतची जबाबदारी संबंधित कार्यालय/ विभाग प्रमुखाची राहिल.

३. सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागांनी हे आदेश, त्यांच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील कार्यालये/विभाग यांच्या निदर्शनास तातडीने आणावेत.

४. या आदेशांची इंग्रजी प्रत सोबत जोडली आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

वसन्त वा. चौधरी
शासनाचे उप सचिव.

प्रति,

भारत सरकारचे सचिव, वित्त मंत्रालय, नवी दिल्ली;
 महालेखापाल (लेखा व अनुसूचिता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई (१२५ प्रती),
 महालेखापाल (लेखा व अनुसूचिता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर (१२५ प्रती),
 महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-१, महाराष्ट्र, मुंबई (५ प्रती),
 महालेखापाल (लेखापरीक्षा)-२, महाराष्ट्र, नागपूर (५ प्रती),
 मुख्य लेखा अधिकारी, बी कॉलेज, दिल्ली प्रशासन, विकास भवन, नवी दिल्ली (५ प्रती),
 मिश्रक, लेखा, परराष्ट्र मंत्रालय, नवी दिल्ली (१० प्रती),
 संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई (५ प्रती),
 अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई (२५ प्रती),
 मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक विधी लेखा, कोकण भवन, दादरी, नवी मुंबई (१० प्रती),
 उप-मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक विधी लेखा, मुंबई/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/नाशिक/अमरावती (प्रत्येकी १० प्रती),
 वरिष्ठ कोषागार अधिकारी, पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/नाशिक (प्रत्येकी १५ प्रती),
 निवासी लेखापरीक्षा अधिकारी, मुंबई (५ प्रती),
 सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी (प्रत्येकी १० प्रती),
 राज्यपालांचे सचिव,
 मुख्य मंत्रांचे सचिव,
 उप मुख्य मंत्रांचे सचिव,
 सर्व मंत्री व राज्य मंत्री यांचे खाजगी सचिव,
 *प्रबंधक, मूळ न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,
 *प्रबंधक, अपील शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई,
 *सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई,
 *सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
 *प्रबंधक, लोक आयुक्त व उप लोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई,
 *प्रबंधक, महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधिकरण कुटीर क्र.३ व ४, अधिदान व लेखा कार्यालय आचार, मंत्रालयासमोर, मुंबई,
 मंत्रालयातील सर्व विभाग,
 विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र सदन, कोपर्निकस रोड, नवी दिल्ली,
 मंत्रालयाच्या निमनिराळ्या विभागांच्या अधीन असलेल्या सर्व विभागांचे व कार्यालयांचे प्रमुख,
 सर्व विभागीय आयुक्त (प्रत्येकी ५ प्रती),
 सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी (प्रत्येकी २५ प्रती),
 सर्व जिल्हा परिषदांचे अध्यक्ष (प्रत्येकी ५ प्रती),
 सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी (प्रत्येकी २५ प्रती),
 शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (१० प्रती),
 तंत्र शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई (५ प्रती),
 संचालक, महानगरपालिका प्रशासन, मुंबई (५ प्रती),
 सर्व विभागीय शिक्षण उप संचालक (प्रत्येकी ३ प्रती),
 सर्व विभागीय तंत्र शिक्षण उप संचालक (प्रत्येकी ३ प्रती),
 शिक्षण निरीक्षक, बृहन्मुंबई, दक्षिण/उत्तर/पश्चिम,
 सर्व प्रशासन अधिकारी, नगरपालिका शिक्षण मंडळ (प्रत्येकी ५ प्रती),
 सर्व महानगरपालिका व नगरपरिषदा, महाराष्ट्र राज्य (प्रत्येकी ५ प्रती),
 सर्व जिल्ह्यांचे वरिष्ठ लेखा परीक्षक (शिक्षण) (प्रत्येकी ५ प्रती),
 कुल सचिव, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी, जिल्हा अहमदनगर (१० प्रती),
 कुल सचिव, मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी (१० प्रती),
 कुल सचिव, पंजाबराव कृषि विद्यापीठ, अकोला (१० प्रती),
 कुल सचिव, कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली, जिल्हा रत्नागिरी (१० प्रती),
 ग्रामविकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई (१२ प्रती),
 शालेय शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई (२५ प्रती),
 उच्च व तंत्र शिक्षण आणि सेवायोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई (२५ प्रती),
 कृषि व पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास व मत्स्य व्यवसाय विभाग, मंत्रालय, मुंबई (१० प्रती),
 संचालक, माहिती व जनसंपर्क विभाग, मंत्रालय, मुंबई (५०० प्रती),
 वित्त विभागातील सर्व कार्यासने,
 निवड नस्ती, कार्यासन संस्था-४.

*पत्राद्वारे.

Release of withheld amount of Retirement
Gratuity/Death Gratuity.

GOVERNMENT OF MAHARASHTRA

Finance Department

Resolution No. PEN-1001/ 257/SER-4,
Mantralaya, Mumbai-400 032, dated 18th August 2001.

GOVERNMENT RESOLUTION

In accordance with the provisions of rule 127 (3) of Maharashtra Civil Services (Pension) Rules, 1982, the amount of gratuity withheld under sub-rule 5 of Rule 133 can be adjusted by the Head of Office against the outstanding dues intimated by the Executive Engineer concerned and the balance, if any, refunded to the retired Government servant. It has now been brought to the notice of the Government that there are a number of pension cases where a part of the retirement/death gratuity has been withheld for a long period and therefore, such pension cases have not yet been finalised. The reason for withholding the gratuity in most of the cases is the inordinate delay on the part of Head of Office/Department in assessing the dues to be recovered from the retiring Government servant, causing hardship to him.

2. To mitigate this hardship to retired Government employees, Government is now pleased to decide that such withheld amount of retirement/death gratuity shall be released by the Head of Office/Department after the lapse of a period of one year from the date of retirement, in the absence of assessment of the dues payable. The Head of Office/Department should review the cases wherein retirement/death gratuity is withheld and forward such pension cases to the Accountant General concerned for release thereof after the lapse of a period of one year. Accountantability for non-assessment of dues in time rests with the Head of Office/Department concerned.

3. All Administrative Departments in Mantralaya are requested to immediately bring these orders to the notice of all Offices/Departments under their administrative control.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

Vasant W. Chaudhari,
Deputy Secretary to Government.

१४ ६०४३८ (१३०५० - ०८-०९) २